



SAMENWERKINGSORGANISATIE DE WOLDEN HOOGVEEEN

QUICKSCAN ECOLOGIE

WONINGBOUWLOCATIE VAARBOOM IN ELIM

1 MAART 2023



WSP NEDERLAND B.V.
ORIONWEG 28
8938 AH LEEUWARDEN

+31 (0)88 910 20 00
wsp.com

PROJECTNUMMER
SOL022996

DOCUMENTNUMMER
SOL022996.RAP001.WL, versie 1.0



COLOFON

OPDRACHTGEVER

Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen
Raadhuisplein 1
7901 BP Hoogeveen

CONTACTPERSOON OPDRACHTGEVER

Mevrouw I. Muller

PROJECTNUMMER OPDRACHTGEVER

-

CONTACTPERSOON WSP NEDERLAND B.V.

De heer ing. W. Lemstra
Tel: +31 06 21 26 83 07
Email: walter.lemstra@wsp.com



AUTORISATIE

PROJECTNUMMER	DOCUMENTNUMMER	VERSIE	STATUS
SOL022996	SOL022996.RAP001.WL	1.0	Definitief

OPGESTELD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
De heer Ing. W. Lemstra	Senior ecoloog	1 maart 2023	

GEVERIFIEERD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
De heer E. Nugteren	Adviseur Ecologie	1 maart 2023	

GOEDGEKEURD DOOR	FUNCTIE	DATUM	PARAAF
Mevrouw M. Mougnot	Senior ecoloog	1 maart 2023	

INHOUDS- OPGAVE

OVERZICHT BIJLAGE(N)

1	INLEIDING	5
2	PLANGEBIED	6
2.1	Beschrijving plangebied	6
2.2	Planontwikkelingen	11
3	WETTELIJK KADER	12
3.1	Soortenbescherming	12
3.2	Gebiedenbescherming	13
3.3	Houtopstanden	13
4	ONDERZOEKSOPZET	14
4.1	Beschikbare gegevens	14
4.2	Veldbezoek	14
4.3	Effectenbeoordeling	14
5	BESCHERMDE SOORTEN	15
5.1	Vaatplanten	15
5.2	Amfibieën & Reptielen	15
5.3	Grondgebonden zoogdieren	16
5.4	Vissen	16
5.5	Ongewervelden	17
5.6	Vleermuizen	17
5.7	Vogels	17
6	BESCHERMDE GEBIEDEN EN HOUTOPSTANDEN	19
6.1	Beschermde gebieden	19
6.2	Houtopstanden	20
7	EFFECTBEOORDELING	21
7.1	Toetsing beschermde soorten	21
7.2	Toetsing beschermde gebieden	22
7.3	Houtopstanden	22
8	CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	23
8.1	Conclusie beschermde soorten en gebieden	23
8.2	Vervolgstappen (advies)	24
8.3	Geldigheid onderzoeksgegevens	24



OVERZICHT BIJLAGE(N)

Bijlage 1

- Wetgeving

Bijlage 2

- Literatuur

1 INLEIDING

WSP Nederland B.V. heeft in opdracht van Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen een quickscan ecologie uitgevoerd ter plaatse van de woningbouwlocatie Vaarboom in Elim. De aanleiding voor de quickscan wordt gevormd door de voorgenomen herinrichting van de percelen tot een woonwijk.

De quickscan ecologie vormt de eerste fase in het kader van de procedure van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) en Natuurnetwerk Nederland (hierna NNN). In bijlage 1 wordt de natuurwetgeving en het natuurbeleid nader toegelicht.

Het doel van de quickscan is, om op basis van een literatuuronderzoek en een veldonderzoek, een inschatting te maken of:

- Beschermde planten- en diersoorten in het plangebied of directe omgeving (binnen een straal van vijf kilometer) van het plangebied kunnen voorkomen.
- De planontwikkeling mogelijk effect(en) heeft op de al dan niet aanwezige beschermde planten- en diersoorten en daarmee mogelijk strijdig is met de soortenbescherming conform de Wnb.
- Een noodzaak aanwezig is voor het uitvoeren van een nader onderzoek naar de mogelijk voorkomende beschermde planten- en diersoorten, door een gerichte veldinventarisatie volgens de geldende protocollen.
- De planontwikkeling plaatsvindt in of nabij een beschermd natuurgebied (Natura 2000-gebied en NNN-gebied) en of daarbij sprake is van de noodzaak voor nadere toetsing en vergunning in het kader van gebiedsbescherming conform de Wnb, inclusief externe werking en/of het provinciale beleid omtrent het NNN.

Zowel bij mogelijke effecten als bij onvoldoende gegevens over de mogelijke aanwezige beschermde soorten of gebieden, volgt doorgaans het advies voor het uitvoeren van een nader onderzoek en/of toetsing. Op basis daarvan kan een vergunning en/of ontheffing bij het bevoegd gezag aangevraagd worden. Als in het plangebied geen beschermde soorten of functies (onder andere verblijfplaatsen) aanwezig zijn en het plangebied geen functie heeft voor deze soorten, is het nemen van soortgerichte maatregelen niet noodzakelijk. Bij het voorkomen van algemene (niet strikt beschermde) soorten geldt wel de zorgplicht (artikel 1.11 van de Wnb).

WSP Nederland B.V. is door Kiwa gecertificeerd voor de ISO 9001- en de 14001-normen en heeft een eigen kwaliteitssysteem. De medewerkers van WSP Nederland B.V. zijn voor de uitvoer van flora- en faunaonderzoeken allen VCA gecertificeerd. Daarnaast is WSP actief lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

WSP Nederland B.V. is niet aansprakelijk voor (vervolg)schade welke kan voorkomen op basis van de inhoud en resultaten van deze QuickScan. Dit rapport is opgesteld op verzoek van Samenwerkingsorganisatie De Wolden Hoogeveen en is haar eigendom.

2 PLANGEBIED

2.1 BESCHRIJVING PLANGEBIED

De onderzoekslocatie is gelegen aan de westzijde van Elim en bestaat uit twee sportvelden en een agrarisch perceel (zie figuur 2.1). Het agrarische perceel wordt omsloten door watergangen. De opdrachtgever is voornemens ter plaatse van de percelen woningbouw te plegen, tuinen aan te leggen en parkeergelegheid te realiseren.

Ten noorden van het plangebied bevindt zich het parkeerterrein van Sportclub Elim. De sportvelden zijn te betreden via het parkeerterrein door een poort en bestaan uit kort gemaaid grasland. Rondom de twee sportvelden is een met klinkers verhard voetpad aanwezig. Rondom de sportvelden zijn struwelen en houtwallen aanwezig. De bosschages bestaan voornamelijk uit hulst, braam, wilde kamperfoelie en hazelaar. Binnen de houtwallen bestaat de hogere vegetatie uit zwarte berk en eik.

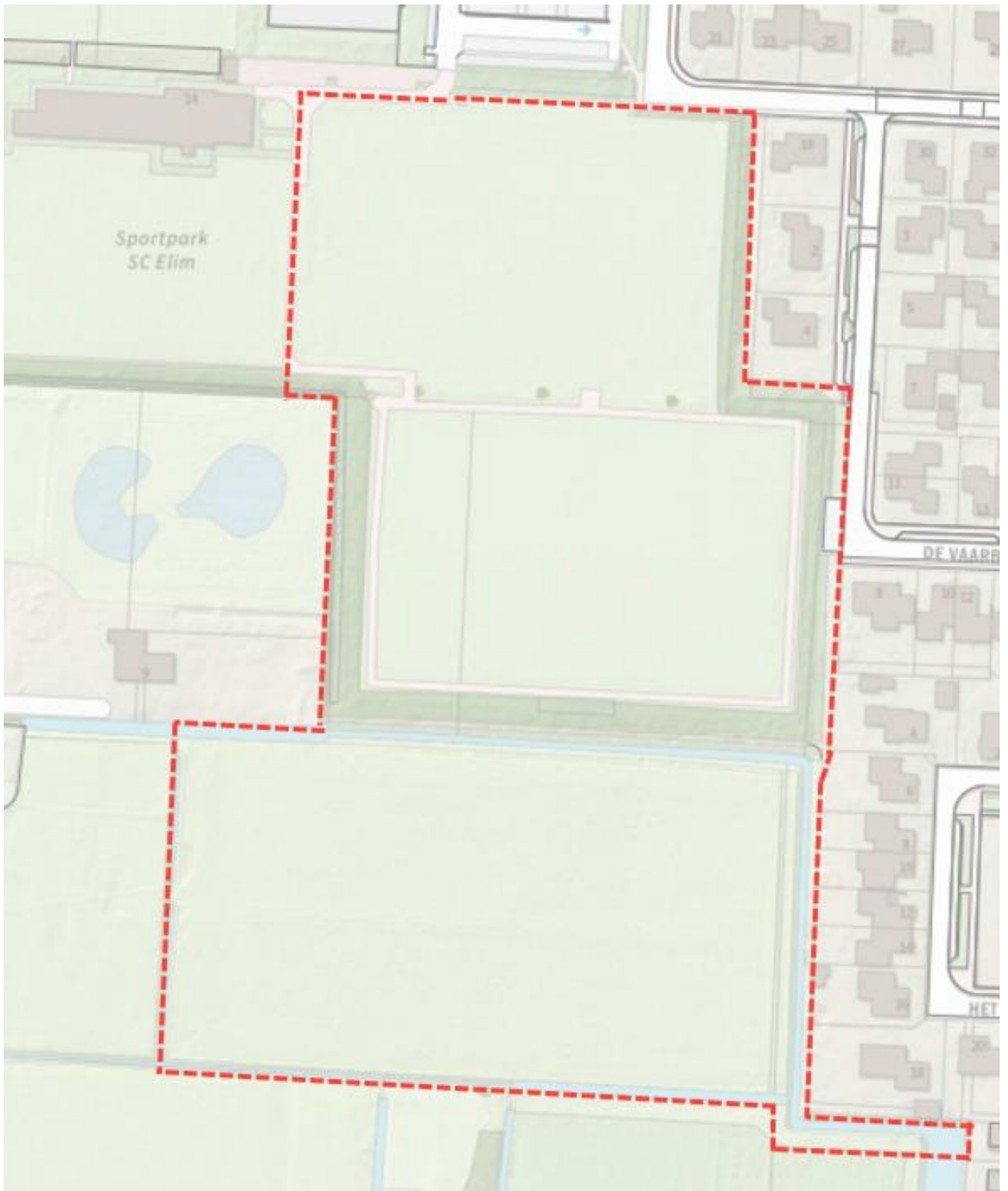
Aan de noordwestzijde van het plangebied en tussen de twee sportvelden in zijn individuele eikenbomen aanwezig welke een bomenlaan vormen. De eikenbomen worden op enkele plaatsen onderbroken door een beukenhaag. Tussen het noordelijke sportveld en de woonwijk aan de oostzijde is een droogstaande greppel aanwezig, welke dicht begroeid is met onder andere braam. Aan de westzijde van het plangebied is ook een ondiepe onbegroeide greppel aanwezig, welke aan de westzijde wordt begrensd door een coniferenhaag (buiten plangebied).

Binnen het plangebied, tussen de twee sportvelden in, zijn twee kleinere gebouwen aanwezig, namelijk een opslaghok en een wedstrijdhokje. Het wedstrijdhokje bestaat uit met bakstenen opgetrokken muren en heeft een schuin aflopend bitumen dak. Binnen de bakstenenmuur zijn meerdere open stootvoegen aanwezig. Het opslaghokje bestaat uit houten wanden en heeft een met golfplaten bedekt dak.

Het plangebied wordt aan de westzijde begrensd door de sportkantine en een particulier perceel met houtwallen, takkenrillen en een vijver. Aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich een woonwijk.

Het zuidelijke deel van het plangebied bestaat uit een maïsakker, welke wordt omsloten door watergangen en ondiepe greppels. Ten zuiden van dit perceel is een particulier terrein aanwezig en een (kerst)bomenkwekerij. De greppels bevatten geen water en zijn deels dicht begroeid met onder andere braam. De watergangen daarentegen zijn waterhoudend en onbegroeid.

Een impressie van het plangebied is weergegeven in figuur 2.2 t/m 2.23.



Figuur 2.1: Globale ligging plangebied (rood omkaderd) bron: pdok.nl



Figuur 2.2: Noordzijde plangebied.



Figuur 2.3: Noordelijke houtwal.



Figuur 2.4: Noordelijk voetbalveld.



Figuur 2.5: Oostelijke houtwal.



Figuur 2.6: Bomenlaan verbonden door beukenhaag.



Figuur 2.7: Wedstrijdhokje met open stootvoegen.



Figuur 2.8: Opslaghokje.



Figuur 2.9: Zuidelijk voetbalveld.



Figuur 2.10: Westelijke houtwal.



Figuur 2.11: Zuidelijke houtwal.



Figuur 2.12: Oostelijke houtwal met woonwijk op achtergrond.



Figuur 2.13: Noordelijk voetbalveld.



Figuur 2.14: Sportveld buiten plangebied met sportkantine.



Figuur 2.15: Sportveld buiten plangebied met sportkantine.



Figuur 2.16: Maïsakker.



Figuur 2.17: Maïsakker met droogstaande greppel (zuidzijde).



Figuur 2.18: Maïsakker met droogstaande greppel (westzijde).



Figuur 2.19: Maïsakker met droogstaande greppel begroeid met braam (zuidzijde).



Figuur 2.20: (kerst)bomenwekerij met watergang (zuidoostzijde).



Figuur 2.21: Watergang (zuidoostzijde).



Figuur 2.22: Watergang tussen zuidelijk voetbalveld en maïsakker.



Figuur 2.23: Maïsakker met droogstaande greppel (westzijde).

2.2 PLANONTWIKKELINGEN

De opdrachtgever is voornemens het gebied her in te richten tot woonwijk. Ten behoeve van de herinrichting worden bomen gekapt en watergangen verondiept en/of verbreed. Het is nog niet duidelijk welke bomen precies worden gekapt. Er is van uitgegaan dat de werkzaamheden in de daglichtperiode worden uitgevoerd.

3 WETTELIJK KADER

De Wnb voorziet in de bescherming van Natura 2000-gebieden, planten- en diersoorten (zie bijlage 1). De basis wordt gevormd door de zorgplicht (artikel 1.11; zie box 1).

Box 1: Zorgplicht

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11), waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor alle in het wild levende dieren en planten:

- Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel;
- De noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het nalaten van de zorgplicht (voor alle in het wild levende dieren) is een overtreding van de Wnb en kan gevolgen hebben.

3.1 SOORTENBESCHERMING

In de Wnb, onderdeel soortenbescherming, zijn op basis van internationale afspraken, drie beschermingsregimes opgesteld voor strikt beschermde soorten (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1: verboden uit de Wet natuurbescherming

SOORTEN	ARTIKEL	VERBODEN
VOGELRICHTLIJN-SOORTEN	3.1	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk vernielen, wegnemen of beschadigen van nesten/eieren
		Lid 3. Eieren rapen/onder zich hebben
		Lid 4 en 5. Opzettelijk verstoren (indien van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding)
HABITATRICHTLIJN-SOORTEN, SOORTEN UIT BIJLAGE I EN II VAN DE BERN CONVENTIE EN BIJLAGE I VAN DE BONN CONVENTIE	3.5	Lid 1. Opzettelijk doden/vangen
		Lid 2. Opzettelijk verstoren
		Lid 3. Eieren te rapen of vernielen
		Lid 4. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen
		Lid 5. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten
ANDERE BESCHERMDE SOORTEN	3.10	Lid 1 a. Opzettelijk doden/vangen van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (vernoemd in onderdeel A)
		Lid 1 b. Beschadigen of vernielen van rust- en voortplantingsplaatsen van soorten (als bedoeld in onderdeel A)
		Lid 1 c. Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten (als bedoeld in onderdeel B)

Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime. Elk van de drie

beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening.

3.2 GEBIEDENBESCHERMING

De Wnb onderdeel 'Gebieden' voorziet in de bescherming van natuurgebieden van Europees belang welke behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen.

Naast de wettelijke bescherming van de Natura 2000-gebieden heeft Nederland de bescherming van andere gebieden planologisch vastgelegd. Onder de planologische bescherming vallen onder andere weidevogelgebieden en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De bescherming van het NNN vindt plaats door toetsing van de bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen aan het NNN-beleid.

3.3 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden voorziet in de bescherming van het behoud van het aanwezige areaal aan bos in Nederland. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen (Rijkswaterstaat, 2021).

Wanneer houtopstanden worden gekapt die niet vallen onder artikel 4.1 van Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht aan het bevoegd gezag (Gedeputeerde Staten en de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)).

4 ONDERZOEKSOPZET

Het voorliggende onderzoek bestaat uit het raadplegen van beschikbare gegevens, gevolgd door een veldbezoek en tot slot een effectenbeoordeling van de beschikbare gegevens en het veldbezoek. Hieruit worden conclusies getrokken en advies gegeven met betrekking tot de Wet natuurbescherming en globale toetsing van het provinciaal beleid.

4.1 BESCHIKBARE GEGEVENS

Grote delen van Nederland zijn in de afgelopen jaren reeds onderzocht op aanwezige beschermde soorten. De gegevens afkomstig van deze onderzoeken worden grotendeels gepubliceerd in boeken (soortverspreidingsatlassen), rapportages of zijn op internet te raadplegen. De geraadpleegde literatuur en internetbronnen staan weergegeven in de literatuurlijst. Tevens is gebruik gemaakt van de informatie uit de Nationale Databank Flora en Fauna van 2013 tot en met 2023 (NDFF, 2023). De beschikbare gegevens over het voorkomen van beschermde natuurwaarden in en binnen de invloedssfeer (binnen een straal van vijf kilometer) van het plangebied zijn voorafgaand aan het veldbezoek geanalyseerd en in het veld geverifieerd.

4.2 VELDBEZOEK

Inzicht in het voorkomen van beschermde soorten wordt verkregen door het uitvoeren van een oriënterend veldbezoek. Met dit veldbezoek kan beoordeeld worden of de soorten die in de bestaande gegevens zijn genoemd ook daadwerkelijk binnen het plangebied voorkomen of verwacht kunnen worden. Daarnaast wordt beoordeeld of ook andere beschermde soorten voorkomen of te verwachten zijn op basis van de aanwezige terreinkenmerken en het beheer. Het veldonderzoek is op 16 februari 2023 door de heer W.H. Lemstra van WSP Nederland B.V. uitgevoerd. Gedurende het veldbezoek was het gemiddeld 7 °C, droog, bewolkt weer, met een zwakke zuidwesten wind (2 bft).

4.3 EFFECTENBEOORDELING

De omvang van de werkzaamheden (zie paragraaf 2.2) en de veranderingen die worden aangebracht in het plangebied vormen de basis voor de effectenbeoordeling (zie hoofdstuk 7). De effectenbeoordeling houdt rekening met tijdelijke effecten (gedurende de uitvoering van de werkzaamheden) en langdurige effecten (na de uitvoering). In hoeverre het mogelijk is om een complete effectenanalyse te maken, is afhankelijk van de volledigheid en bruikbaarheid van de beschikbare verspreidingsgegevens en duidelijkheid over de uit te voeren werkzaamheden en uitvoeringsplanning.

In de effectenbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden gedurende daglichtperiode worden uitgevoerd. Omdat de exacte werkzaamheden, uitvoeringsperiode en -duur nog niet bekend zijn, wordt in de effectenbeoordeling aangegeven in welke periode veel dan wel weinig (of geen) effecten worden verwacht. Wanneer aanvullend onderzoek noodzakelijk blijkt, is dat beschreven.

5 BESCHERMDE SOORTEN

5.1 VAATPLANTEN

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) de afgelopen tien jaar de beschermde dreps en kartuizer anjer zijn waargenomen (NDFP, 2023). De soorten zijn waargenomen op circa 2 tot 3 kilometer ten noorden en westen van het plangebied.

Gezien de terreinkenmerken (strak onderhouden grasland, geploegde maïsakker, onbegroeide en droogstaande greppels, onbegroeide watergangen, houtwallen en algemene soorten), de verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat (kalkhoudend grasland, graanakkers, braakliggende gronden) wordt het voorkomen van de dreps en kartuizer anjer op voorhand uitgesloten. Gezien het geboden habitat kan ook het voorkomen van andere beschermde vaatplanten worden uitgesloten.

5.2 AMFIBIEËN & REPTIELEN

Amfibieën

Vanuit de verspreidingsgegevens (verspreidingsatlas.nl; NDFP, 2023) zijn in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) diverse waarnemingen bekend van amfibieën. Voor het gros van de voorkomende soorten (onder andere: bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Drenthe, 2016).

De vrijstelling geldt niet voor de heikikker en de poelkikker. De waarnemingen zijn voornamelijk afkomstig uit het natuurgebied 'Dalerpeel' en de 'Bossen Hollandscheveld' op respectievelijk 2,8 kilometer en 5 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Gezien de afstand tot deze waarnemingen, de ligging van het plangebied (randen van de bebouwde kom) en het geboden habitat (ontbreken van zandgronden, geschikte oeverzones en goed ontwikkelde oever- en watervegetatie) kan het voorkomen van de voornoemde soorten en andere beschermde soorten op voorhand worden uitgesloten.

De watergangen en de houtwallen bieden mogelijk wel geschikt leefgebied voor algemeen beschermde amfibieën zoals de bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad. Voor deze soorten geldt te allen tijde de zorgplicht (zie box 1 in hoofdstuk 3).

Reptielen

Vanuit de verspreidingsgegevens (verspreidingsatlas.nl; NDFP, 2023) zijn in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) diverse waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis. De hagedis is waargenomen op circa 2,8 kilometer ten oosten van het plangebied, ter plaatse van het natuurgebied 'Dalerpeel'. Gezien het ontbreken van geschikt habitat binnen het plangebied (onder andere heide, open bossen, ruige graslanden en veengebied) en op basis van de verspreidingsgegevens kan het voorkomen van de levendbarende hagedis op voorhand worden uitgesloten.

Op basis van de verspreidingsgegevens, de ligging van het plangebied (nabij een woonwijk en binnen agrarisch landschap) en het geboden habitat (voetbalvelden, geploegde maïsakker, onbegroeide en droogstaande greppels, onbegroeide watergangen en geïsoleerde houtwallen) kan ook het voorkomen van andere beschermde reptielensoorten binnen en rondom het plangebied worden uitgesloten.

5.3 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) zijn in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) diverse waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren. Voor een aantal van de mogelijk voorkomende soorten (onder andere: bosmuis, ree, vos, egel en veldmuis) geldt een vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Drenthe, 2016).

Deze vrijstelling geldt niet voor de boommarter, das, otter, wolf, eekhoorn, grote bosmuis, steenmarter en waterspitsmuis. De aanwezige sloot binnen het plangebied biedt in de vorm van een onbegroeide watergang en licht begroeide oevers geen geschikt habitat aan voor de waterspitsmuis. Ook biedt de geïsoleerde visvrije watergang geen geschikt habitat voor de otter.

Binnen en rondom het plangebied zijn geen burchten, grote holten, nesten en/of takkenrillen aanwezig. Het voorkomen van verblijfplaatsen van de eekhoorn, das, steenmarter en boommarter kan op voorhand worden uitgesloten. Ook direct rondom het plangebied zijn geen verblijfplaatsen aanwezig.

In de houtwal ten zuiden van het zuidelijke voetbalveld zijn graafsporen en uitwerpselen aangetroffen van de eekhoorn (zie figuur 5.1 en 5.2). De eekhoorn gebruikt het plangebied als onderdeel van het foerageergebied. Ook kan het plangebied gebruikt worden als foerageergebied door de das en/of steenmarter.

De dichtstbijzijnde waarneming van de das betreft een verkeersongeval 1,1 kilometer ten noordoosten van het plangebied. Er zijn binnen vijf kilometer geen burchten bekend waardoor het gebruik van het plangebied als onderdeel van het foerageergebied niet aannemelijk wordt geacht. Bovendien wordt het plangebied omrasterd door een gazen hekwerk. Door de afrastering biedt het plangebied ook naast de das geen geschikt en toegankelijk foerageergebied aan voor de wolf.



Figuur 5.1: Graafsporen van eekhoorn.



Figuur 5.2: Uitwerpselen eekhoorn (rood omlijnd).

Het plangebied kan verder fungeren als leefgebied voor bijvoorbeeld de haas, egel en een tal aan muizensoorten. Voor de mogelijk voorkomende haas, egel en diverse soorten muizen geldt te allen tijde de zorgplicht (zie box 1 in hoofdstuk 3).

5.4 VISSSEN

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) in de afgelopen tien jaar de beschermde grote modderkruiper is waargenomen (Ravon, 2023; NDFP, 2023).

Gezien het geboden habitat (ontbreken watergangen met goed ontwikkelde onderwatervegetatie en oevervegetatie) kan het voorkomen van de grote modderkruiper op voorhand worden uitgesloten. De watergang biedt door haar geïsoleerde ligging tevens geen geschikt habitat voor andere beschermde vissoorten.

5.5 ONGEWERVELDEN

Vanuit de verspreidingsgegevens (verspreidingsatlas.nl; NDF, 2023) zijn in de omgeving van het plangebied diverse waarnemingen bekend van beschermde ongewervelden. Dit zijn de grote vos, gevlekte witsnuitlibel en grote weerschijnvlinder.

De waarnemingen zijn allen op zo'n 1 tot 5 kilometer van het plangebied gedaan. Door het ontbreken van geschikt habitat (afwezigheid submerse vegetatie, verlandingszones en bossen), ontbreken van waardplanten en op basis van de verspreidingsgegevens kan het voorkomen van de voornoemde soorten en andere strikt beschermde ongewervelden binnen het plangebied worden uitgesloten.

Binnen het plangebied kunnen wel algemeen voorkomende ongewervelden worden verwacht. Voor deze soorten geldt te allen tijde de zorgplicht (zie box 1 in hoofdstuk 3).

5.6 VLEERMUIZEN

Vanuit de verspreidingsgegevens en verspreidingsatlassen (verspreidingsatlas.nl; NDF, 2023) zijn in de omgeving van het plangebied (tot vijf kilometer) diverse waarnemingen bekend van vleermuizen (onder andere: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, baardvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, franjestaart, meervleermuis en watervleermuis).

De aanwezige bomen binnen het plangebied bevatten geen holten en/of ruimten onder de bast. Het voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende soorten kan worden uitgesloten. Binnen het plangebied zijn twee gebouwen aanwezig. Binnen het opslaghokje zijn geen geschikte ruimten aanwezig welke kunnen dienen als verblijfplaats. Het wedstrijdhoekje bevat open stootvoegen welke toegang bieden tot de aanwezige spouw. Het voorkomen van verblijfplaatsen van onder andere de gewone- en ruige dwergvleermuis kan derhalve niet worden uitgesloten.

De aanwezige bomenlanen, houtwallen en watergangen fungeren mogelijk als vliegroute en/of foerageergebied voor de in de omgeving van het plangebied voorkomende vleermuissoorten. De voetbalvelden en de maïsakker fungeren mogelijk ook als foerageergebied.

5.7 VOGELS

Vogels met een jaarrond beschermde nestplaats

In de omgeving (tot vijf kilometer) van het plangebied (NDF, 2023) zijn de volgende vogelsoorten bekend met een jaarrond beschermde nestplaats, dit betreft: buizerd, gierzwaluw, huismus, ransuil, steenuil, roek, sperwer, boomvalk, havik, kerkuil, ooievaar, slechtvalk en wespindief.

Tijdens het veldbezoek zijn er geen holten en/of grote nesten aangetroffen in de aanwezige bomen en/of houtwal. Het voorkomen van verblijfplaatsen van de buizerd, ransuil, roek, sperwer, boomvalk, havik, ooievaar, slechtvalk en wespindief kan op voorhand worden uitgesloten.

Binnen de aanwezige gebouwen zijn geen geschikte invliegopeningen aanwezig voor de gierzwaluw, huismus, kerkuil of steenuil. Het voorkomen van verblijfplaatsen kan derhalve worden uitgesloten.

Het plangebied kan mogelijk wel fungeren als foerageergebied voor bijvoorbeeld de buizerd en/of kerkuil. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied, in de vorm van onder andere agrarische percelen, bosschages en houtwallen, aanwezig.

Ook zijn er in de omgeving van het plangebied broedvogels bekend met een jaarrond beschermd nest indien er sprake is van een zwaarwegende reden (wanneer bijvoorbeeld geen alternatieve broedlocatie in de buurt is n.a.v. de planontwikkeling). Dit betreft onder andere de tijdens het veldbezoek aangetroffen zwarte kraai, ekster, spreeuw, pimpelmees, koolmees en kauw.

Binnen het plangebied kan door het ontbreken van grote nesten en invliegopeningen, het voorkomen verblijfplaatsen van de kauw, zwarte kraai, ekster en spreeuw worden uitgesloten. Binnen de aanwezige eikenbomen zijn meerdere nestkasten opgehangen welke kunnen dienen als nestlocatie voor de kool- en/of pimpelmees. Voor de voornoemde soorten zijn in de omgeving, in de vorm van bomen, gebouwen en houtwallen voldoende alternatieve nestlocaties aanwezig. Hierdoor zijn zwaarwegende ecologische omstandigheden niet aan de orde. Nesten welke gedurende het broedseizoen eieren en/of jongen bevatten zijn te allen tijde beschermd. Hier wordt geen ontheffing voor verleend.

Algemene broedvogels

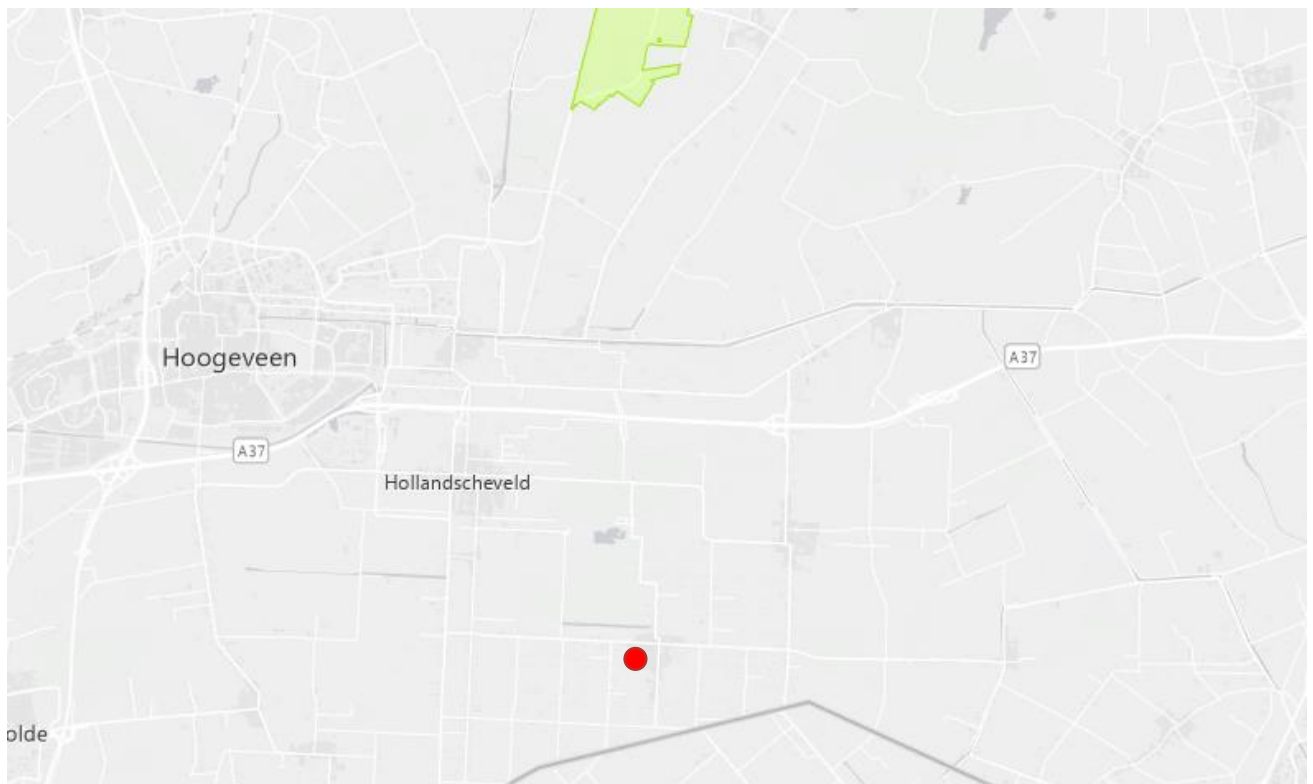
Vanuit de verspreidingsgegevens (NDFP, 2023) zijn verschillende waarnemingen bekend van algemene broedvogels in de omgeving van het plangebied. Gedurende het veldbezoek zijn diverse waarnemingen gedaan van merels, houtduiven, wilde eenden, roodborsten, vinken en aalscholvers. Het plangebied en de directe omgeving bieden in de vorm van houtwallen, bomenlanen en watergangen diverse mogelijkheden als broedlocatie en foerageergebied voor een aantal van deze vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek is in de zuidelijke houtwal één oude nestlocatie vastgesteld van de houtduif.

Nesten welke gedurende het nestseizoen eieren en/of jongen bevatten, zijn te allen tijde beschermd; hier wordt geen ontheffing voor verleend.

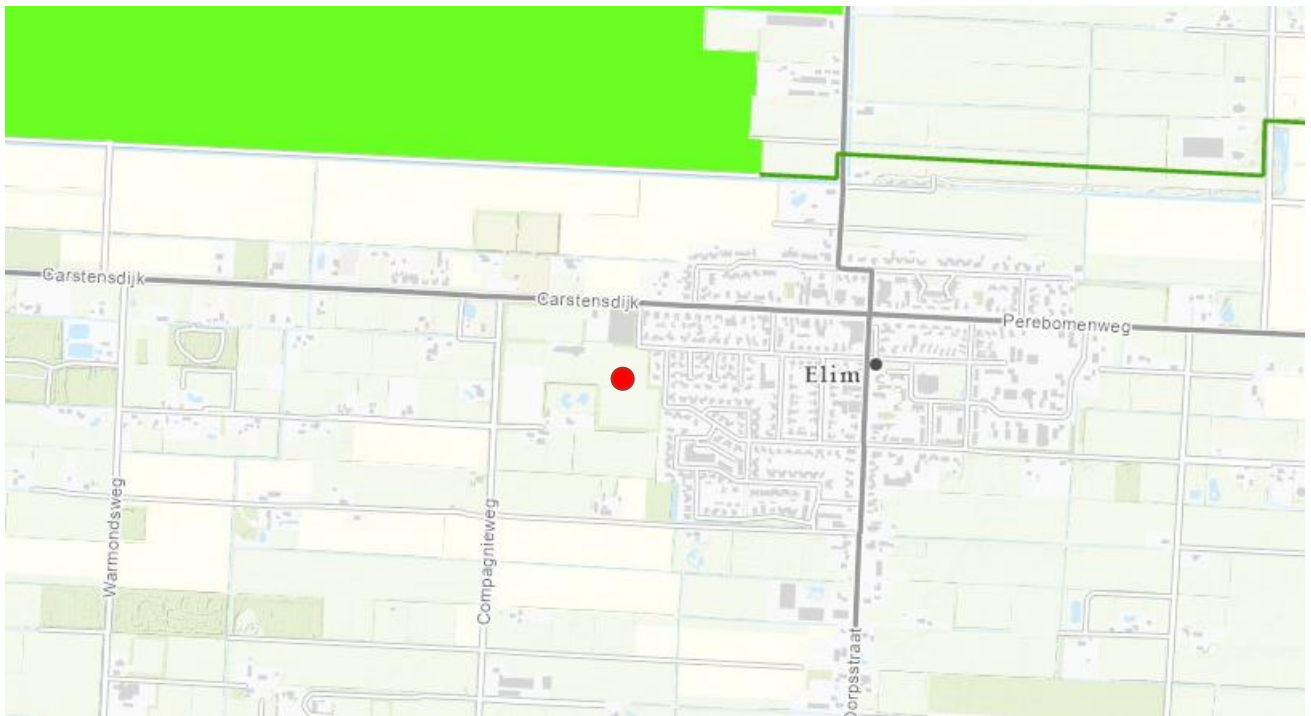
6 BESCHERMDE GEBIEDEN EN HOUTOPSTANDEN

6.1 BESCHERMDE GEBIEDEN

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een beschermd Natura 2000-gebied of NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde beschermde Natura 2000-gebied ligt op ruim 8 kilometer ten noorden van het plangebied (zie figuur 6.1). Het gaat hier om het Natura 2000-gebied 'Mantingerzand'. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied is gesitueerd op circa 400 meter ten noorden van het plangebied (zie figuur 6.2).



Figuur 6.1: Natura 2000-gebied (groene arcering) ten opzichte van het plangebied (rode stip) (bron: natura2000.nl).



Figuur 6.2: NNN-gebied (licht groene arcering) ten opzichte van het plangebied (rode stip) (bron: kaartportaal.drenthe.nl)

6.2 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden voorzien in de bescherming van het behoud van het aanwezige areaal aan bos in Nederland. Onder houtopstand wordt verstaan: een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die een oppervlakte grond beslaat van 10 are of meer, of bestaat uit een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen (Rijkswaterstaat, 2023).

Het plangebied ligt binnen de door de gemeente Hoogeveen vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. De aanwezige bomen staan niet vermeld op de waardevolle bomenlijst van Elim (hoogeveen.nl, 2023). Aanbevolen wordt om melding te doen van de voorgenomen kapwerkzaamheden bij de Gemeente Hoogeveen. Mogelijk is de kap van de bomen en het snoeien van de houtwallen omgevingsvergunningsplichtig.

7 EFFECTBEOORDELING

In dit hoofdstuk worden de effecten op de verwachte natuurwaarden besproken op basis van de in hoofdstuk 2 omschreven planontwikkeling. Op basis van de verwachte effecten wordt inzicht gegeven over de kans dat de werkzaamheden leiden tot een overtreding van de Wnb (tabel 3.1). Waar een overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten wordt, waar mogelijk, een praktisch advies gegeven om de werkzaamheden alsnog zonder ontheffing (en overtreding) te kunnen laten doorgaan. Deze informatie wordt overzichtelijk gepresenteerd in de conclusie (hoofdstuk 8).

7.1 TOETSING BESCHERMDE SOORTEN

Op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek wordt geconcludeerd dat algemeen beschermde (broed)vogels, vleermuizen, algemeen en strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, algemeen beschermde amfibieën en ongewervelden verwacht worden binnen het plangebied.

Algemene grondgebonden zoogdieren, ongewervelden en amfibieën

In het plangebied komen naar verwachting algemene amfibieën, ongewervelden en grondgebonden zoogdieren voor, waaronder gewone pad en de egel, waarvoor een vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling (Provincie Drenthe, 2016). Dit wil zeggen dat voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling voor deze soorten geen ontheffing van de Wnb hoeft te worden aangevraagd. Voor deze soorten geldt echter te allen tijde de zorgplicht (zie box 1 in paragraaf 3.1).

Beschermde grondgebonden zoogdieren

Het plangebied maakt (mogelijk) onderdeel uit van het foerageergebied van de eekhoorn en de steenmarter. Binnen het plangebied zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. Door de voorgenomen kap van een aantal bomen verdwijnt een deel van het foerageergebied van de eekhoorn. Aangezien niet bekend is hoeveel bomen exact worden gekapt en wat voor invloed dit heeft op het leefgebied van de eekhoorn is aanvullend onderzoek nodig.

Voor de steenmarter is in de vorm van bosschages en houtwallen voldoende alternatief foerageergebied aanwezig in de omgeving. De voorgenomen herinrichting doet geen afbreuk aan het functionele leefgebied van deze soort.

Vleermuizen

Het wedstrijdhoekje biedt in de vorm van open stootvoegen potentieel geschikte openingen tot de spouwmuur. De spouw kan dienen als verblijfplaats voor bijvoorbeeld de gewone dwerg- en/of ruige dwergvleermuis. Het voorkomen van verblijfplaatsen kan niet worden uitgesloten.

Het plangebied biedt voldoende plekken waar vleermuizen kunnen foerageren. Het is goed mogelijk dat de voetbalvelden, houtwallen, bomenlanen en de maïsakker worden gebruikt als foerageergebied en/of als vliegrouete. De herinrichtingswerkzaamheden zorgen (mogelijk) voor een minimaal verlies aan foerageergebied, echter zijn er in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden.

De bomenlanen en houtwallen fungeren mogelijk als vliegrouete voor de in de omgeving van het plangebied voorkomende vleermuizen. Het kan niet worden uitgesloten dat de snoei- en/of kapwerkzaamheden een negatief effect hebben op deze vliegrouete.

Algemene broedvogels

Het plangebied biedt in potentie mogelijkheden als broedlocatie voor diverse vogelsoorten (zoals de tortelduif, houtduif en merel). Werkzaamheden die tijdens de broedactiviteit worden uitgevoerd kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van (nesten van) broedende vogels. Verstoring van nesten met eieren of kuikens is niet toegestaan en

hier wordt geen ontheffing voor verleend. Op basis van het voorliggende onderzoek is geconcludeerd dat er in de omgeving voldoende uitwijkmogelijkheden zijn. Buiten het broedseizoen zijn deze onbezette nesten niet beschermd.

7.2 TOETSING BESCHERMDE GEBIEDEN

Het plangebied heeft geen status als Natura-2000 gebied en NNN-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Mantingerzand) is gesitueerd op minimaal 8 kilometer ten noorden van het plangebied en het dichtstbijzijnde NNN-gebied op circa 400 meter ten noorden van het plangebied.

Gezien de aard van de ingreep en de ruime afstand van het plangebied tot het Natura 2000-gebied worden externe effecten zoals trillingen, verstoring door geluid en mechanische effecten niet verwacht. Gezien de aard van de ingreep doet het voornemen naar verwachting geen afbreuk aan de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden. Een onderzoek in het kader van de Wnb (Natura 2000-Voortoets) is niet nodig.

Tijdens de bouwfase wordt een verhoogde waarde van stikstof in de lucht verwacht. Extra uitstoot als gevolg van de werkzaamheden kan een negatief effect hebben op het omliggende Natura 2000-gebied. Zowel tijdelijke als permanente toename van stikstofdepositie is niet toegestaan. Om na te gaan of de werkzaamheden zorgen voor een verhoogde stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden wordt aanbevolen een AERIUS-berekening te laten uitvoeren.

De voornemens hebben door hun locatie, aard en omvang geen negatieve invloed op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. Vanuit het provinciale natuurbeleid is er daarom geen bezwaar tegen de voorgenomen ingreep. Een nadere beoordeling ('nee, tenzij'-toetsing) is niet nodig.

7.3 HOUTOPSTANDEN

Het plangebied ligt binnen de door de gemeente Hoogeveen vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. De aanwezige bomen staan niet vermeld op de waardevolle bomenlijst van Elim. Om na te gaan of de kap van de bomen en het snoeien van de houtwallen omgevingsvergunningplichtig is dient melding te worden gedaan bij het bevoegd gezag (Gemeente Hoogeveen).





8 CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

8.1 CONCLUSIE BESCHERMDE SOORTEN EN GEBIEDEN

De verspreidingsgegevens en het oriënterend veldbezoek geven een voldoende duidelijk beeld van het (mogelijk) voorkomen van beschermde diersoorten en/of er mogelijk negatieve effecten zijn op het Natura-2000 gebied, NNN-gebied of houtopstanden. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend veldbezoek kunnen de volgende conclusies met betrekking tot beschermde natuurwaarden worden getrokken:

Tabel 8.1: Samenvatting conclusie

SOORTGROEP/GEBIED	EFFECTEN INRICHTINGSWERKZAAMHEDEN	ADVIES	ONTHEFFING NOODZAKELIJK?
Soorten- en gebiedsbescherming (Wet Natuurbescherming)			
Vaatplanten	Geen	Geen	Nee
Reptielen	Geen	Geen	Nee
Vissen	Geen	Geen	Nee
Amfibieën	Verstoring-/doden algemene soorten	Zorgplicht	Nee
Ongewervelden	Verstoring-/doden algemene soorten	Zorgplicht	Nee
Grondgebonden zoogdieren	Verstoring-/doden algemene soorten	Zorgplicht	Nee
Vleermuizen	Mogelijke verstoring wanneer werkzaamheden 's nachts worden uitgevoerd	Werken overdag-/ met vleermuisvriendelijke verlichting Verlichtingsplan opstellen toekomstige situatie	Nee
	Mogelijke verstoring/vernietiging aanwezige verblijfplaatsen	Nader onderzoek naar vleermuizen	Mogelijk
	Onderbreken/verwijderen vliegrouete van vleermuizen bij het uitvoeren van kap- en snoeiwerkzaamheden	Nader onderzoek naar vliegroutes vleermuizen	Mogelijk
Algemene broedvogels	Mogelijke verstoring/vernietiging van een broedplaats door de werkzaamheden	Werken buiten broedseizoen-/ broedvogelcheck door ecooloog	Nee, niet mogelijk
Jaarrond beschermde broedvogels	Geen	Geen	Nee
Natura 2000-gebieden	Mogelijk verhoogde stikstofdepositie	AERIUS-berekening uitvoeren	Mogelijk
NNN-gebieden	Geen; op geruime afstand	Geen	Nee
Houtopstanden	Verdwijnen houtopstanden	Melding Gemeente Hoogeveen	Mogelijk

	Geen vervolgonderzoek/ acties noodzakelijk voor de geplande werkzaamheden
	De geplande werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd mits het gegeven advies wordt opgevolgd
	Vervolgonderzoek: er is onvoldoende inzicht verkregen om de effecten van de werkzaamheden te bepalen
	Ontheffing is noodzakelijk. De werkzaamheden zullen leiden tot een negatief effect

8.2 VERVOLGSTAPPEN (ADVIES)

Vleermuizen

In verband met het mogelijk voorkomen van verblijfplaatsen binnen het plangebied dient er alvorens de werkzaamheden gestart worden een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen.

Alvorens er snoei- en kapwerkzaamheden worden uitgevoerd ter plaatse van de bomenlanen en de houtwallen dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd naar vliegroutes van vleermuizen.

Voor vleermuizen (en andere nacht actieve/lichtgevoelige dieren zoals uilen) dient rekening te worden gehouden met mogelijke lichtverstoring. Door uitsluitend overdag te werken of vleermuisvriendelijke verlichting te gebruiken, wordt verstoring van deze soorten voorkomen. Ook wordt aanbevolen in de toekomstige situatie gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting en een verlichtingsplan te laten opstellen en af te stemmen met de ecooloog.

Zoogdieren, ongewervelden en amfibieën

Tijdens de werkzaamheden de zorgplicht in acht houden waarbij gedacht wordt aan o.a. het volgende:

- Indien individuen van dieren worden aangetroffen, dienen deze de gelegenheid te krijgen om te kunnen vluchten;
- Aanvullend op bovenstaande maatregel kan ervoor worden gekozen om minder mobiele dieren, zoals egel en gewone pad te verplaatsen tot buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Algemene beschermde broedvogels

Werken buiten broedseizoen (globaal de periode tussen 15 maart tot 15 augustus) en/of broedvogelcheck laten uitvoeren door een ecooloog.

Natura 2000-gebieden

Om na te gaan of de werkzaamheden zorgen voor een verhoogde stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied wordt aanbevolen een AERIUS-berekening te laten uitvoeren.

Houtopstanden

Aanbevolen wordt om melding te doen van de voorgenomen kap- en snoeiwerkzaamheden bij de Gemeente Hoogeveen.

8.3 GELDIGHEID ONDERZOEKSgegevens

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijn: “Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”



OVERZICHT BIJLAGE(N)

Bijlage 1

- Wetgeving

Bijlage 2

- Literatuur

BIJLAGE

1

WETGEVING



WETGEVING EN BELEID

WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) vervangt vanaf 1 januari 2017 de Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet en voorziet hiermee in een gemoderniseerd wettelijk kader voor de bescherming van natuurgebieden, dier- en plantensoorten en houtopstanden. Een belangrijk deel van de in de wet opgenomen regels bestaat uit de omzetting van de internationale verplichtingen op het vlak van bescherming van de biologische diversiteit, in het bijzonder de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De Wnb richt zich in basis op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De wet geeft ook invulling aan de in het bestuursakkoord natuur gemaakte afspraken over decentralisatie van taken en verantwoordelijkheden van het Rijk naar de provincies. De instrumenten en begrippenkaders van de Wnb zijn zo goed mogelijk afgestemd op andere onderdelen van het omgevingsrecht, in het bijzonder de toekomstige Omgevingswet.

In de Wnb zijn, behalve meer algemene bepalingen over bevoegdheden, natuur- en landschapsbeleid, beleidsmonitoring en instrumenten ter bescherming van natuur en landschap ook specifieke regels opgenomen ter bescherming van bijzonder natuurwaarden. Het gaat dan in het bijzonder om de bescherming van natuurgebieden van Europees belang (Natura 2000-gebieden) en de bescherming van soorten die van nature in Nederland in het wild voorkomen die een specifieke bescherming behoeven. Deze onderwerpen zullen hieronder worden toegelicht.

ZORGPLICHT

Een belangrijk overkoepelend instrument is de zorgplicht (artikel 1.11) waarin gesteld wordt dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor alle in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat dan wel
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zo veel mogelijk beperkt of ongedaan maakt (mitigatie).

GEBIEDSBESCHERMING

In de Wnb zijn regels opgenomen die de bescherming van natuurgebieden van Europees belang die behoren tot het Natura 2000-netwerk. Deze gebieden worden beschermd om de gunstige staat van instandhouding van vogelsoorten, habitattypen en andere planten- en diersoorten te behouden en waar nodig te herstellen. Voor plannen of projecten met mogelijke schadelijke handelingen is in de Wnb een vergunningensysteem opgenomen. Hieraan gekoppeld kan het bevoegd gezag preventieve dwingende maatregelen opleggen om schadelijke effecten te voorkomen.

Op basis van de Wnb wordt alleen nog bescherming geboden aan de zogenaamde Natura 2000-gebieden, welke onderdeel zijn van het Europese netwerk van natuurgebieden. De eerder nationaal beschermde natuurmonumenten worden niet meer beschermd op grond van nationale wetgeving. Wel kunnen provincies 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en bijzondere provinciale landschappen' aanwijzen. Provincies kunnen eventueel zelf regelgeving opstellen voor deze gebieden.

De gebiedsbescherming is gericht op de bescherming van aangewezen habitat en soorten binnen de gebieden. Significant negatieve effecten op het beschermde gebied zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, er geen alternatieven voorhanden zijn en alle schade wordt gecompenseerd. De wet voorziet eveneens in het beschermen van het gebied tegen handelingen buiten het Natura 2000-gebied met een mogelijk negatief effect op de beschermde habitat en hieraan gekoppelde soorten. Dit is geregeld op basis van de zogenaamde externe werking.

Ten aanzien van Natura 2000-gebieden komen de uitvoeringsbevoegdheden voor het overgrote deel bij de provincies te liggen, met uitzondering van het aanwijzen van Natura 2000-gebieden en het vaststellen van de instandhoudingsdoelstellingen. Ten aanzien van de uitvoering is de provincie waarin een ingreep plaatsvindt, bevoegd. Voor Rijkswateren blijft de rijksoverheid bevoegd.

SOORTENBESCHERMING

De in de Wnb gestelde regels ter bescherming van soorten voorzien in voorschriften ter bescherming van de van nature in het wild levende planten- en diersoorten. In dit deel staan de verplichte instrumenten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern, Bonn en het biodiversiteitsverdrag centraal. Het is erop gericht om voor de beschermde soorten een gunstige staat van instandhouding te bereiken of te herstellen.

VERBODSBEPALINGEN

De verboden, afwijkingsmogelijkheden en andere beschermingsmiddelen zijn direct overgenomen uit deze richtlijnen en verdragen en worden in de Wnb opgedeeld in drie beschermingsregimes. Elk van de drie beschermingsregimes kent zijn eigen soortenlijsten met daarbij eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffingsverlening. Voor de eerste twee beschermingsregimes sluiten deze nauw aan bij de verboden en uitzonderingen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere soorten geldt een minder strikt regime.

Vogelrichtlijnsoorten: De bescherming van alle natuurlijk in het wild levende vogels van soorten die voorkomen in de EU als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en de niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten (artikel 3.1; zie bijlage 1). Voor deze soorten gelden de volgende verboden:

Habitatrichtlijnsoorten: De bescherming van in het wild levende dieren en planten van soorten die voorkomen in de EU (zie bijlage 1) op grond van de Habitatrichtlijn (bijlagen I, II, IV en V) en soorten van de Conventie van Bern Appendix II en de Conventie van Bonn Appendix I (art. 3.5; zie bijlage 1). Voor deze soorten zijn in de Wnb de volgende verboden opgenomen:

- Lid 1: Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
- Lid 3: Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
- Lid 5: Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Andere soorten: De bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb (art. 3.10; zie bijlage 2). Voor deze soorten is onverminderd artikel 3.5 eerste, vierde en vijfde lid het verboden om:



Lid 1a: in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen.

Lid 1b: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

Lid 1c: vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor de zoogdier-, amfibie- en reptielsoorten opgenomen in de bijlage van artikel 3.10 geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege ecologische redenen of de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren een bescherming behoeven. Hiermee geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om kwetsbare en bedreigde dier- en plantsoorten te beschermen.

NESTEN

De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen van vogels. Het gaat erom of er een broedgeval is. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken, zijn jaarrond beschermd.

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb. U heeft voor deze soorten geen ontheffing nodig voor werkzaamheden buiten het broedseizoen. En ook niet als u maatregelen treft die voorkomen dat deze soorten zich op de bouwplaats vestigen tijdens het broedseizoen. U mag dus buiten het broedseizoen nesten verplaatsen of verwijderen, maar daar zijn uitzonderingen op.

Nesten die het hele jaar door zijn beschermd

Op de volgende categorieën gelden de verbodsbepalingen van artikel 1.3 lid 2 van de Wnb het gehele seizoen:

1. nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Deze categorieën zijn terug te vinden in de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten'.

Nesten die *niet* het hele jaar door zijn beschermd

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden de volgende soorten aangegeven als categorie 5. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

5. nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

BIJLAGE

2

LITERATUUR



LITERATUUR

NDFF, 2023. Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF, NDFF – www.ndff-ecogrid.nl

Provincie Drenthe, 2016, Provinciale omgevingsverordening Drenthe op 4 oktober 2016, laatst gewijzigd op 1 januari 2017 met kenmerk VTH/2016005200

Internet Bronnen:

www.natura2000.nl/gebieden

www.kaartportaal.drenthe.nl

www.pdok.nl/viewer/

www.overheid.nl

www.rijkswaterstaat.nl

www.hoogeveen.nl/vergunningen/boom-kappen